

POŚLANIEC

POLSKO-KATOLICKIEGO KOŚCIOŁA

MESSENGER OF POLISH CATHOLIC CHURCH

Tygodnik poświęcony sprawom religijnym, społecznym i naukowym.

Rok II.

Newark, N. J., Niedziela, dnia 3-go Lutego 1924 r.

No. 4

Copy 3 cents.

Pojedyńczy Nr. 2 centy.

PRZEDPŁATA: ROCZNIE \$2.00 — PÓŁROCZNIE \$1.00.

KS. JÓZEF ZIELONKO, Wydawca. 74—13th Avenue.

DO KOGO NALEŻY CZŁOWIEK.

—○—

Każdy człowiek, ciałem materialnym należy sam do siebie. Ciałem materialnym pracuje na utrzymanie przy życiu ciała materialnego. Ciałem materialnym wspomaga też inne ciała materialne. Jak wszystkie ciała materialne podlegają przemianie, tak też podlega przemianie ciało materialne każdego pojedynczego człowieka. Ciało materialne czuje brak pożywienia a raczej innych ciał, z których zbudowane jest ciało człowieka. — W ciełe materialnym człowieka, mieści się wszystko co ma świat materialny. Wszystko, co wydaje ziemia, a więc rośliny, owoce tłuszcze, a nawet niektóre minerały jak sole, żelazo, wapno zasilają ciało człowieka i jeżeli jednych za wiele, a druzo mało przyjmuje ciało, wtedy ten brak lub nadmiar wytwarza niedyspozycję, czyli chorobę. Ciało człowieka odczuwa też chłód i ciepło. Ciałem więc należymy wszyscy do siebie gdy żyje w ciełe naszym materialnym wewnętrznym, to jest duchowny człowiek. Ciało materialne człowieka, jest też własnością ogólnego materialnego świata bo idzie do materji ziemi, aby się połączyć z materją ziemną i znowu się przetwarzać i dawać sposobność do życia innym ciałom materialnym jak

to czyni ziemia żywiciela wszystkich Duch czyli wewnętrzny człowiek jest własnością całego rodzaju ludzkiego. Duch, to życie, inteligencja, to władze twórcze, wieczne tętno, wieczny ruch. Duch to wszędyobecność w jednej sekundzie. Duch, to siła rozkazująca najprzód własnemu a potem innym ciałom materialnym. Duch to twórca z ciał materialnych wielkich i wspaniałych budowli, maszyn, narzędzi. Duch to pan wszystkich namietności i wszystkich wspaniałych dzieł. Duch, to wewnętrzny człowiek, który odczuwa nęgdzę, boleść, smutek i radość wszystkich. Ducha nie można ani zakuć ani związać, ani zamordować, ani spalić, ani zakopać. Duch nigdy nie umiera. Duch jest wieczny. Duch nie jest indywidualną własnością pojedynczej jednostki. Duch wyszedł z Ducha — czy-

HILL TEATR

SPRINGFIELD AVENUE,
przy zblegu So. Orange Ave.

5 WSZYSTKICH GWIAZD 4

Wodowil i Ruchome Obrazy
Poniedziałki i Czwartki zmiana programu.

od 1 p. p. do 11-ej wisczór.

li z Boga, dlatego też, że wyszedł z Boga ma własności Boże. Duch nasz, czyli ten wewnętrzny człowiek, czerpie swoje siły z Ducha Bożego. Ten Duch Boży w człowieku każdym jest jeden i ten sam, ale nie wszyscy potrafili w czasach dawniejszych a i w czasach dzisiejszych odnaleźć w sobie tę moc, tę potęgę Bożą. Ci co odnaleźli w sobie tę potęgę bożą, żyją i dziś między nami tak samo młodzi, silni i potężni, choć ciała ich tysiące lat w proch się rozsypały. Są bogaci, choć umarli w nędzy i w hańbie.

Duch jest własnością wszystkich i wszyscy ludzie jacy żyli, żyją i żyć będą, zawsze będą zasilać się tem, co pozostawili na tym świecie wielcy duchami po wszystkich wiekach od niepamiętnych nam czasów, w wszystkich narodach wielcy duchem.

Starajmy się wszyscy o to, abyśmy i my byli bogaci duchem.

Pamiętajmy, że duch nasz, nie jest nasz, z Boga wyszedł i do Boga wrócić ma.

Nie róbnymy krzywdy duchowi naszemu przez zaniedbywanie zasilania go obecnością innych wznioślejszych duchów. Wiedzmy o tem, że jak ciało materialne zasilamy innymi ciałami, aby utrzymać przy zdrowiu i życiu — tak duchy piękne, czyste, doskonałe, mają udoskonalić naszego ducha i oddać go czystym, wspaniałym, skąd wyszedł, to jest Bogu, a innym wzór do udoskonalenia się na tym świecie.

Człowiecze, poznaj sam siebie, a wtedy przekonasz się, jak jesteś drogiem, bogatym, wspaniałym, potężnym. Niebędziesz wtedy lekceważył siebie i drugich, ale cenil wysoko, jako cię ocenil Bóg, dając ci to, co sam posiada.

Kościół Polski Katolicki przy zbiegu ulic Wilsey & Warren. — Nabożeństwa w niedzielę o godzinie 10:30 przed południem.

Monachium 25. Maja 1923.

Przewielebny Księżę Dobrodzieju!

Przepraszam bardzo, że osmielałem się trudzić Księdza dobrodzieja, jednakowoż położenie krytyczne molch rodziców zmusza mię do tego, a okoliczność, w jakiej się odrazu do Przewielebnego Księdza dowiedziałem, uważam za iście Bożą opatrność.

Księżę Dobrodzieju! Od kilku lat prowadzi ojciec mój pracownię krawiecką w Monachium, po strasznej wojnie, która nas doszczętnie zniszczyła (przez cały ten okres byłem we Lwowie), pomału przez pilność i oszczędność przychodziliśmy do siebie, aż to w bieżącym roku odrazu robota kompletnie ustała, a równocześnie drożyzna się wzmogła, dokąd wszystko u nas było zdrowe i towaru trochę mieliśmy, szło jako tako, ale obecnie, gdy się zapasy wyczerpały, a do tego ojciec poważnie na płuca zachorował, musieliśmy resztę towaru zastawić, a żeby przychodzące rachunki i podatki zapłacić, ale i te się skończyły, zastawić niema co, stoimy więc przed kompletną ruiną, jeżeli nam Bóg pomocy nie udzieli.

Jak ogólnie wiadomo, najgorzej cierpi tutaj t. zw. stan średni, krajowcy tutejsi znajdują pomoc, przez gminę, rząd i ziemków z za Oceanu, my zaś jesteśmy tutaj obcymi, nikt nam nie pomoże w niczem, co nas wcale nie dziwi, bo tu bieda okropna, jedni jeżdżą automobilami spasieni jak woły, podczas gdy inni nie mogą sobie chleba kupić.

W ostatnich dniach drożyzna wzmogła się do niemożliwości, a stosunki te tak trapią ojca, że z każdym dniem gorzej na zdrowiu zapada, a pieniędzy do leczenia nie mamy, co zarobię nie wystarczy na jedną osobę, a my jesteśmy pięcioro z rodzicami.

W tej więc okropnej chwili odnoszę się do Przewielebnego Księdza z prośbą, aby był tak łaskaw wypresić tam któregoś z majątniejszych rodaków, w którym jeszcze szlachetne polskie serce bije, ażeby ten nam w tej okropnej dla nas chwili, z pomocą pośpieszył, zaco mu Bóg niech w dziesięcioro nagrodzi, ja przyrzekam, że gdy urosnę, będę się starać w jakikolwiek sposób stać mu się pożytecznym.

My jesteśmy rodem ze Lwowa. Ojciec był podczas wojny przy 13 pułku ułanów, był w Lublinie i pod Brodami, ja zaś brałem czynny udział w obronie Lwowa w roku 1918—19, za co też zostałem przez generała Rozwadowskiego, odznaczony krzyżem mżelaznym i odznaką honorową „Orleńa”. — Chodziłem 2½ roku do szkoły realnej we Lwowie, aże brakło funduszków, musiałem dalsze studia przerwać i obecnie uczę się już trzeci rok u ojca. Prosiłbym też Księdza Dobrodzieja, o łaskawe doniesienie mi, czy jako krawiec, miałbym jakie widoki w Ameryce. Ja tak z chęcią chciałbym pracować, ażeby rodzicom i mej 11-letniej siostrzyczce, która jest bardzo wątłą, pomódz. Cieszyłoby nas naprawdę bardzo, gdyby Ksiądz Dobrodziej do nas słów kilka o Ameryce napisał.

Wierząc, że Przewielebny Ksiądz mej prośbie gorącej nie odmówi, składam za trud i ofiarowanie się, serdeczne „Bóg zapłać” i kreślę się z prawdziwym szacunkiem,

Ryszard Bamboła,

syn Franciszka i Adeli ze Lwowa.
Monachium, Isartalstr. 26/0.

Może kto z Szanownych Rodaków lub też które z Towarzystw, zechce pomódz młodemu obrońcy Lwowa i zajmnie się losem wygnańca.

Miłosierdziu rodaków polecam Ryszarda Bambołę i o pomoc dlań proszę.

Ks. Józef Zielonko.

Szczęśliwego Nowego Roku żądam

N. BERTL'S

Skład djamentów i wszelkiej biżuterji.

46 SPRINGFIELD AVENUE

Telefon Mitchell 1655

JULIAN DEMKÓW

Sprzedaje Farmy, Loty i Domy

58 MORTON STREET

Mitchell Omelchuk

Jubiler, Złotnik i Zegarmistrz

wielki wybór djamentów i biżuterji.

278½ 15th AVENUE.

SPRAWY BIEŻĄCE.

Fakultet Uniwersytetu w Washington, D. C., chcąc się dowiedzieć, który ze starożytnych mędrców, artystów, poetów, astronomów najwięcej przysłużył się kulturze i ludzkości, podał dość dużą listę uczonych świata starożytnego, średniowiecznego i nowożytnego pod ogólne głosowanie. Z ogólnej liczby 246 mężów pały głosy w większej liczbie i tak: Aristoteles 44, Archimedes 13, Fr. Bacon 19, Bach 10, Bethoven 32, Kopernik 12, Skłodowska-Curie 10, Konfucjusz 11, Jezus 10, Cervantes 11, Darwin 40, Dante 44, Descartes 10, Faraday 10, Franklin 14, Galileo 28, Goethe 49, Gutenberg 17, Homer 42, Hugo Victor 11, Kant 10, Luter 15, Milton 20, Moliere 15, Mitchell Angelo 38, Newton 40, Pasteur 36, Plato 39, Shakespeare 63, Sokrates 13, Tolstoj 14, Virgil 10, Inni dostali od jednego do ośmiu głosów.

Z tych 246-ciu wybrano 18-tu uczonych jako najwięcej zasłużonych ludzi.

kości, a są nimi: 1 Adam Smith Szkot 1723—1790. 2 Bethoven, niemiec 1770-1827. 3 Dante, włos 1265-1321. 4 Darwin, anglik 1809-1882. 5 Da-Vinci, włos 1452-1519. 6. Franklin, amerykanin 1706-1790. 7 Galileo, włos 1564-1642. 8 Goethe, niemiec 1749-1832. 9 Grotius, holandczyk 1583-1645. 10 Guttenberg, niemiec 1400-1488. 11 Herodotus, grek, 484 P. N. J. 12 Homer, grek, około 1000 lat przed Chr. 13 Justynian rzymianin 483-565. 14 Mojżesz izraelczyk, 15. Newton, anglik 1642-1727. 16 Pasteur francuz 1822-1895. 17 Plato grek 429-347 prze Chr. 18. Shakespeare anglik 1564-1616.

Jesteśmy dumni z tego jako polacy, że Kopernikowi dano 12-cie gosów a Jezusowi 10. Zaś polkę Curie-Skłodowską zaliczono na równi z Jezusem, bo dano jej też 10 głosów.

W całym tym szeregu uczonych jest tylko jedna niewiasta, a jest nią polka pani Curie-Skłodowska. Jest to niezbity dowód, że nasze polki, gdyby chciały naśladować panią Curie-Skłodowską, napewno przysporzyłyby więcej sławy i zaszczytu Narodowi Polskiemu, aniżeli swoją bezczynnością, a nawet zwalczaniem wszelkiej wiedzy i patrzeniem w stronę rzymskich matolek, od których uczą się tylko poniewierania wszystkiego, co szlachetne piękne i wspaniałe.

A czas naprawdę wyleźć z tej skorupy i popatrzeć śmiało i wesoło na ten piękny boży świat i korzystać z wszystkich darów, jakimi nas obdarzył nasz niebieski Ojciec-Bóg.

Polecam wszystkim znakomitego lekarza, który sumiennie i uczciwie obsłuży w potrzebie. Doktor Leon Banach ukończył studja lekarskie w Warszawie, podczas wojny pełnił służbę lekarza w marynarce Stanów Zjednoczonych.

Ponieważ doktor Banach znany jest mi z uczciwości i znajomości swego

**32 LATA ISTNIEJĄCY BANK
EMIL GERMANUS
WYSYŁKA PIENIĘDZY DO POLSKI
W DOLARACH. — SPRZEDAŻ KART
OKRĘTOWYCH NA WSZYSTKIE
LINJE.**

mówimy po polsku.
97 MERCER STREET

A. RYKOWSKI
POLSKA GOSPODA
25 BROOME STREET

HENRYK SŁAWEK
**POLSKI ZAKŁAD ARTYSTYCZNO-
FOTOGRAFICZNY**
142 Ferry St., przy Monroe St.

KUSZELEWSKI I GLUCHOWSKI
Polska Apteka
550 MARKET STREET

S. SITKO
**Polski Skład Singera Maszyn do Szy-
cia za gotówkę lub na miesięczno
spłaty, zarazem przyjmuje reperacje.**
54 JONES STREET

T. KOSIŃSKI
Polska Gospoda
250 FERRY STREET

Telefon Mulberry 2109
JAN ILNICKI
Polska Gospoda
Hala na wesela, bale i inne okazje.
315 NORFOLK STREET.

zawodu, godny jest poparcia od nas wszystkich.

Doktor Banach mieszka w Jersey City, N. J., 2867 Boulevard. Tel. Bergen 3483.

O RÓŻNYCH RELIGIJACH I SEKTACH.

O ile można, budowano świątynie na wysokości, na wzgórzach. Jeziora, źródła kryniczne, drzewa święte były miejscem kultu. Świątynie syryjskie i fenickie są niewielkie: sanktuarjum mieściło w sobie postać Boga, a plac przed budynkiem był miejscem modłów dla wiernych.

Drzewa święte (gaje) grają wielką rolę: Aszera, początkowo to nic innego jeno pal, słup, który oznacza miejsce, gdzie bóstwo swą moc objawia.. — Podobnie kamień święty (bethel), mazażony krwią i oliwą, był siedzibą bóstwa. Bardzo pierwotne snycerstwo rzeźbiło bogów w postaci ohydnej, nie kształtnych zwierząt. Kult ma na celu raczej przezwyciężenie gniewu i okrucieństwa Boga, niż oczekiwanie jego łaski. Instytucje kultu i obrzędowości były bardzo podobne między sobą wśród ludów semickich, sąsiadujących z małą Azją. Ale dokumenty miejscowe są późne, już pod wpływem babilońskim i egipskim zrodzone. Co do Chananejczyków i Filistynów — posiadamy tylko t. zw. Stełę Mesy, jako jedyny dokument, którego autentyczność była zakwestjonowana. Będziemy więc tu mówili tylko o Aramiejczykach i Fenicjancach.

Semici południowi nie stworzyli nigdy jedności narodowej ani też wielkich organizmów państwowych. Różne hordy aramejskie żyły w warunkach rozmaitych, gdy terytorja obok Fenicji są żyzne i bogate, płażkowzgorza u brzegów Eufratu na zachodzie są jałowe i pustynne. Aramejczycy jeszczcze w XIV. w. przed N. J. — żyli jako

ADOLF BAUDERMANN

wyrab świeżego mięsa i wybór wszelkich wędlin.

65 WEST STREET

D. ORGO I SYNOWIE

KWIATY I WIENCE

na wszelkie okazje. Ceny przystępne.

141 FERRY STREET

Pozdrowienie Czytelnikom „Postańca”

SĘDZIA POKOJU I NOTARIUSZ

A. COHEN

231 COURT STREET

Telefon Market 7921

P. KUDŁA

WIENCE I KWIATY

na wszelkie okazje. Ceny przystępne.

124 S. Orange Ave. i 78 Belmont Ave.

S. HANDELMAN

Warszawski Zegarmistrz i Jubiler.

Wykonuje rozmaite reperacje z gwarancją. Ceny niskie.

168 FERRY STREET

JÓZEF JAKUBCZYK

Nowo otwarta Polska Restauracja

Smaczne śniadania, obiady i kolacje.

Cygara i chłodne napoje.

9 CHARLTON STREET

POLSKA APTEKA PARNESS

155 Springfield Ave., Newark, N. J.

Apteka w której bezpieczeństwo jest połączone z oszczędnością.

rozciągnięci w Mesopotamii północnej i królowie Asyrii musieli z niemi walkę toczyć. Usunęli się na zachód ku Libanowi oraz na południe aż do Arabji środkowej. Rozpruznienie hord syryjskich i brak jedności państwowej niedopuszczyli też do jednego kultu. — Królestwa syryjskie służyły zawsze jako szlak wypraw wojennych Egiptu i Asyrii; Damaszek i Izrael byli z nimi w ciągłej walce. Syryjczycy słabo tylko bronili się mogli przeciw potężnym monarchom Asuru. Religja syryjska, którą znamy w okrucach, nosi piętno wpływów Asyrii. Z drugiej strony w XVI wieku Syrja weszła w stosunki z Egiptem.

Dokumentów co do religji syryjskiej mamy niewiele. Teksty egipskie z XVIII dynastji i Asyryjskie z XIV. w. dotyczą spraw politycznych. Biblia robi tu i ówdzie wzmianki, a napisy asyro-aramejskie z Nimrud i Kujundżik zawierają imiona Bogów. Głównym źródłem religji aramejskiej są napisy staro-aramejskie (VIII w.), znalezione w Sindziri, u stóp góry Aman. Mniej obfite napisy znaleziono w Arabji, w Teima. Napisy palmirskie pochodzą już z ery chrześcijańskiej.

Głównym bogiem Syryjczyków damasceńskich był Harad, Makrobjusz nazywa go bogiem słońca. Wyobrażają go z piorunem w ręku, coby raczej świadczyło, że jest bogiem burzy i wojny. Asyryjczycy imię jego pisali I. M., co znaczy Ramman. Teksty El Amarna również utożsamiają Hadada i Rammana. Etymologja imienia Hadad, tłumaczy się słowem arabskiem hada — wyć, ryczeć; podobnie Ramman oznacza „grzmiący”.

Obok Hadada jest i sam Ramman, jak się zdaje, zapożyczony z Syrji. W Biblji (Zacharias, XII.11) mamy połączenie obu imion Hadad-Ramman.

Napisy aramejskie w Sindziri, wymieniają obok Hadada, boga El, któ-

Pol. 0049 Market

ADOLF KLEIN

wybór mebli, pieców i nakryć na podłogę za gotówkę i na łatwe spłaty dla każdego.

Mówimy po polsku.

126 SPRINGFIELD AVENUE

STEFAN KREMER

Polska Gospoda

220 BELMONT AVENUE

Telefon Mittchel 2733

J. KONDRAD

Sprzedaje Domy, Farmy, Grosernie. Na Składzie Gramofony, Rekordy, Maszyny do Szycia. Wazelka Reperacja.

145 BELMONT AVE.

B. KOZUBAŁ

SKŁAD WĘDLIN I WYRAB MIĘSA

102 SO. ORANGE AVENUE.

F. ŚWIĘCICKI

HARMONISTA

Dostarcza muzykę na bale wesela i wszelkie okazje.

336 W. KINNEY STREET

Zawsze świeże i Dobre Lekarstwa i Chemikalje można dostać w APTECE

McEVOYS

SPRINGFIELD AVE., róg High St.

WM. PAŻUK and CO.

BUTCHER and GROCER

21 BOYD STREET

ry tu poraz pierwszy występuje jako bóg semicki, nie w znaczeniu Bóg wogóle, ale jako bóg specyficzny. — Nadto istnieje bóg R. K. B.-EL, co znaczy „pan domu”. Sam przez się RKB nie został stwierdzony, ale niewątpliwie musiał istnieć. Imię RKB zestawiają z Hebrajskiem Kerul.

MISJE DAWNIEJ A TERAZ.

Ponieważ papieństwo jeszcze do dziś egzystuje. Kapłani nie tylko prostaczków, lecz i pseudo-inteligentów potrafili omotać siecią głupoty, że wierzą, iż to Duch Święty wybiera papieża, przez zapalenie się świeczki, że listy Bóg zsyła z nieba na ręce papieża i inne na iwne bajeczki krążące między ludem, a podawane z ust do ust jako najwię-
Rszu atut przeciwko tak zwanym „heretykom” czyli niewierzącym w boskość papieża. — Przytaczam za kronikarzem papieskim kardynałem Baroniusem życiorysy niektórych papieży i jak się na tron papieski dostali.

Za panowania papieża Jana VIII., (który był kobietą, jak podaje kronikarz Marcin Polak) powstało sprzyśiężenie, którego celem było wydać Rzym Saracenom. Głową sprzyśiężenia był biskup portski, Formozus. — Sprzyśiężenie zostało zdradzonem, a Formozus pozbawiony biskupstwa i ukarany. Później, w roku 891 został Formozus sam wybrany papieżem, lecz równocześnie obwołano także papieżem djakona Sergiusza. Kiedy obydwaj przybyli do kościoła św. Giovanniego, aby się koronować, przyszło do krwawej walki między zwolennikami obu papieży. Formozus zwyciężył; po trupach kroczył do tronu koronacyjnego. — Po śmierci Formozusa znowu miecz rozstrzygnął na korzyść Bonifacego VI, który jednak niedługo umarł, a następcą jego został wybrany Szczepan VI.

Dokończenie nastąpi.

Tel. Mulberry 3199—3305

L. SIEGEL

FARBY, POKOSTY, OLEJE,
TAPETY.

8 CHARLTON STREET,

przy Springfield Ave., Newark.

GOSPODA „POD ŻŁOTYM ULEM”

M. Cwikowski i F. Stankiewicz

92 BELMONT AVENUE

STANISŁAW KLASŁO

Cukierki, oygara, papierosy i chłodne
napoje.

Destarozam muzyki na zabawy.

92 FERGUSON ST.

Telefon Market 7239

JÓZEF ROTH

Polsko-Słowacki Pierwzorządny
MĘSKI KRAWIEC

Czyszczenie, prasowanie i reperacja
naszą specjalnością.

132 WEST STREET

między Montgomery i W. Kinney

Telefon Market 9354

S. CICHOWSKI

Sala do wynajęcia na bale i zabawy
oraz automobile na wszelkie okazje.

560 MARKET STREET

DOBRE I TANIE OBUWIE

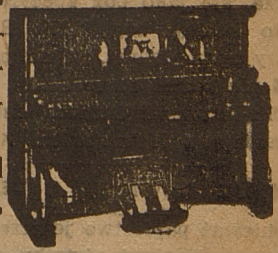
dla całej rodziny, można zakupić w
znanej ogólnie firmie

KRAEMER i MEYER

172 SPRINGFIELD AVE.

Kup sobie FONOGRAF, lub
SAMOGRAJĄCY FORTEP-
JAN tam, gdzie wszyscy Po-
lacy z Ironbound kupują swo-
je instrumenty.

„Ironbound's Główny Skład
Muzycznych Instrumentów,
Polskich Rekordów i Rolek.

GEORGE SCHORR & SON

89 Ferry Street,

róg Congress St.

ANIELA HOMIK

Krajowa Akuszerka i Pielęgniarka
Poleca się Sz. Paniom. Porada darmo.
39 RANKIN STREET

R. M. DUBBIN

Polaka Akuszerka i Pielęgniarka
poleca się Sz. Paniom. Wszelka po-
rada darmo.
41 Broome St., róg Springfield Ave.

Tel. 9109 Market

POLSKI DENTYSTA

Dr. B. B. MATZ
41 BROOME STREET
róg Springfield Avenue.

SILVER & STEINBERG

Zakład Artystyczno-Fotograficzny
Mówimy po polsku.
275 FIFTEENTH AVENUE

Tel. Terrace 2953

FRANCISZEK BERGER
Budowniczy i Kontraktor.
230 BELMONT AVENUE

WŁADYSŁAW SICKO

Dostarcza muzyki na wszelkie zabawy
Ceny umiarkowane.
9 JONES STREET.

Największy Wybór Wszelkich
FARB, OLEI, LAKIERÓW I TAPET
SCIENNYCH

A. S. HELDERMANN
222 PRINCE STREET
Tel. WAverly 7642

STANISŁAW KORDZ

Dostarczam muzykę na wszelkie za-
bawy po cenach możliwie niskich.
34 BEACON STREET